Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 212 (4848)
ВОСКРЕСЕНЬЕ
ОКТЯБРИИН 28
1945 он

Сэн 20 мүн.

ВКП(б)-тэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-тэй Улан-Удын Горкомой орган.

Советскэ Союзай арадууд дайн сэрэгэй ушаруулhан шархануудые ерэхэ табан жэл соо гансахан эдэгээхэ тэды бэшэ, харин сэрэгэй урдахиhаа улам hайн материальна байдалтай болохо ябадалые туйлаха байhандань hэжэглэлтэгүй".

М. И. КАЛИНИН.

Мүнөө үеын шухала зорилго

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай дүүрэхэтэй хамта манай арад зон болбол амгалан сагайнгаа ажал хэрэгтэ бусажа ерэхэ ба социалистическэ байгуулалтын дэбжэлтэнүүдые улам саашань ябуулха аргатай болобо. Мүнөө советскэ гүрэн хадаа шэнэ, дүрбэдэхи табанжэлэй түгэлдэр ехэ хэрэгүүдые туйлахын түлөө хам оробо гээшэ. Энэ табанжэлэй эсэстэ СССР ороной арадай ажахы болбол дайн сэрэгэй урда тээхиhээ холо үлүү гараха, ажалшан арадай ажабайдалай хэмжээ улам бүри hайжарха байна.

Манай большевистскэ партиин ба советскэ гүрэн халаа хүдэлмэришэн ангиин, таряашанай, интеллигенциин ажабайдалай хэмжээе hайжаруулха тухай саг үргэлжэ анхарал оролдолгоёо гаргажа байдаг. Дайн сэрэгэй урда тээ советскэ арад зоной ажабайдал жэлhээ жэл бүри hайжаржа байгаа hэн. Шэнэ техникэ халаа хүдэлмэришэн ба таряашанай хэдэг хара хүдэлмэрине хүнгэдхэжэ үгэнэ. Хуушан городууд hэльбэн заhагдажа, шэнэ шэнэ город тосхонууд манай орон дотор байгуулагдажа байгаа hэн. Хэдэн олон гэр байранууд баригдажа, улад зоной сэнгүү хүхюунээр hууха арга боломжо олдоhон байгаа. Культурна эмхизургаануудай—hургуулинууд, театр, клуб, культурын ордонуудай тоо жэл бүри олошоржо байба. Ажабайдал гээшэ улам бүри сэнгүү, улам бүри гоё hайхан болоожо байгаа hэн.

Тээд немецкэ эзэмдэгшэд шуhата муухай дайн сэрэг үүсхэжэ, энэ сэнгүү хүхюун байдалыемнай таhалдуулhан бэлэй. Дайн сэрэгhээ болоожо хүн зоной байдал нилээд гасагдалда ороhониинь мэдээжэ. Гэбэшье манай советскэ хүнүүд өөрынгөө патриотическа үүргые мэдэржэ, дайнай хүндэ бэрхэшээлнүүдые дабажа гараhан байха юм. Парти ба правительство болбол имэ бэрхэшээлнүүдые дабажа илалта олохо ябадалда бухы хэмжээнүүдые абаа. Сэрэгэй үедэ гэр байранууд шэнээр баригдажа байба. Хүн зониие хоол хүнhөөр болон эд бараагаар хангаха ябадал эмхидхэгдэжэ, предприятинууд дээрэ туhалбарии ажахын таhагүүд бии болоhон байгаа. Хэдэн олон миллион хүдэлмэришэд гүрэнhөө туhаламжа абажа өөрынгөө огород таридаг болоо. Правительство болбол олон хүүгэдтэй эхэнүүдтэ тэдхэмжэ үгэдэг байна. Мүн сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэртэ болон дайнай инвалидуудта ехэхэн туhаламжа үзүүлэгдэнэ.

Дайн сэрэгэй дүүрэхэтэй сасуу ажабайдал ба ажал хүдэлмэриин условинуудые эрид hайжаруулха арганууд ерэбэ. Гэбэшье тэрэниие бултынь нэгэн доро hайжаруулжа болохогүй байhаниинь мэдээжэ. Юуб гэхэдэ ажаүйлэдбэри, транспорт болон худөө ажалые hэргээн бодхоохын тула тон ехэ мүнгэн зөөри гаргаха, ажал хүдэлмэри хэхэ хэрэгтэй болоно. Тиин имэ hэргээн бодхоолгын ажалгүйгөөр хүн зоной ажабайдалай хэмжээе улам саашань үргэжэ болохогүй гээшэ. Энээниие манай арад зон hайса ойлгоно.

Тиибэ яабашье, энэ хэрэг тушаа нилээд ехэ юумэ энэ тэhээр хэжэ бүтээжэ болохо байна. Түрүү предприятинууд парти ба правительствын заабаринуудые нарин нягтаар бэелүүлжэ, шэнэ гэр байрануудые бариха, үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргаха талаар ехэхэн амжалтануудые туйлаа.

Гэбэшье үргэн ехэ арга боломжонуудай олонхи газар нютагуудта үшөөл дутуугаар хэрэглэгдэжэ байна гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй.

Үглөө мүнөө саhан орожо үбэлэй хүйтэн болохонь. Тиин ажалшадай гэр байрануудые ба хүдэлмэриин газарнуудые дулаалха, түлеэ залhа бэлдэхэ талаар тон олон дутагдалнууд бии. Улан-Удэ городой соведэй гүйсэдхэхэ комитет эдэ асуудалнуудые олон дахин хэлсэhэншье hаа, ажалшадай эрилтэнүүдые хангаха үрэ дүн үшөө олоожо шадаагүй байhаар. Үбэлдэ бэлэн болгожо шадахаб гэжэ энэ горисполкомой түрүүлэгшэ нүхэр Корчагинай найдуулгань хооhон шашаан болоожо үлөө. Тэрэнэй эсэстэ Улан-Удын шэлэй завод хүдэлмэреэ зогсоохо ябадалда хүрөөд байна. Тиин энэ завод халаа, үргэн хэрэглэлэй эд бараануудые, тодорхойлон хэлэбэл, шэл аяга, табаг, лампын шэл, сонхын шэл гэхэ мэтын шухала зүйлнүүдые бүтээн гаргажа хүдөөгэй болон городой хүн зондо үгэхэ ёhотой байhан юм.

Амгалан сагай ажалда зохихо бэлэдхэл хээгүй байhан дээрэhээ мүн гүрэнэй заводшье, ПВЗ, мяханай комбинадшье үргэн хэрэглэлэй эд бараа тон багаар бүтээн гаргажа байна. Гутал, дэгэл, малгай бээлэй гэхэ мэтын дулаан хубсаhануудые оёхо талаар Улан-Удын промкомбинадай хүтэлбэрилэгшэд тон харюусалгагүй ябадал гаргана. Энээнэй эсэстэ илангаяа үхибүүдэй дулаан хубсаhа бэлэдхэхэ ябадал таhалдахын туйлда хүрөө. Бурят-Монгол дотор дэгэл, бээлэй, малгай оёхо материалнууд үгы гэхэдэ хэншье этигэхэгүй гээшэ. Тиин энэ комбинадай болон мүн республикын олонхи аймпромкомбинадуудай хүтэлбэрилэгшэд нютаг дээрээ байhан баялиг юумые эд болгожо шададаггүй дээрэhээнь магазин ба лавкануудта дулаан хубсаhа тон хомор байhан зандаа.

Имэ дутуунуудые саашадань тэсэжэ ябабашье болохогүй. Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ үзэгдөөгүй дайнда илажа гараhан арад хадаа hайнаар хубсалха, hайнаар эдеэлхэ, культурнаар ажаhууха ёhотой. Эдэ зорилгонуудые илагша арадайнгаа өөрынь халуун туhаламжатайгаар шиидхэжэ болохо байhанда хэншье hэжэглэнэгүй. Ажалшадай ажабайдалые hайжаруулха бухы арганууд хаа-хаанагүй хүсэд дүүрэн хэрэглэгдэхэ ёhотой.

Мүнөө худөө ажал дээрэ тон харюусалгатай үе—малай үбэлжэлгэ эхилбэ. hүрэг олон малнуудые үбэлэй хүйтэндэ адуулжа ба хаража байhан хүнүүд тухай шухала анхаралаа табиха хэрэгтэй. Холын фермэ ба гүүртэнүүдые эгээн түрүүн хэрэгтэй болохо бүд эд, зуруул, дабhа, сай гэхэ мэтын зүйлнүүдээр хангаха гээшэ мал ажалта манай республика дотор онсо удхатай байна.

Бухы хүн зоной ажаhуудалые hайжаруулха асуудал партиина организацинуудай шухала хэрэг болоно. Тэдэнэр хадаа нютаг дээрэ байhан бухы арга-боломжонуудые хэрэглэжэ, хубсаhа хунар, хоол хүнhэ гаргаха, гэр байрануудые hэльбэн заhаха ба бариха, ажалшан ниитын культурна ажабайдалтай холбоотой байhан бухы асуудалнуудые өөрынгөө большевистскэ хүтэлбэри доро абажа, мүнөө үлэр бүри шалгажа байха уялгатай.

Албанhаа табигдаhан сэрэгшэдтэй эшелон Хабаровскhаа ерээ

hаяхан, октябриин 25-да Дальневосточно фронтнуудта байhанаа албанhаа табигдаhан сэрэгшэдые Хабаровскhаа асарhан эшелон Москвада, Ярославска вокзал дээрэ ерээ. Дүн хамта 1.100 боенүүд ерээ, тэдэнэй дунда 480 москвичууд бии. Тэдэнэрые бултынь айхабтар баяртай hайханаар угтаба.

Албанhаа табигдаhан сэрэгшэдые ВКП(б)-гэй Железнодорожно Райкомой секретарь нүхэр Алифанов, столицын албан газарнууд болон предприятинуудай түлөөлэгшэд, хүдэлмэришэд—түмэрхаргынхид, түрэлхидынь, хани нүхэдынь угтаhан байха юм. Хүгжэмэй аялга татажа байхадань, баатар-сэрэгшэд вагонуудhаа буужа ерээ. Баяр мэндые хүргэhэн хашхаралдаанууд хаана-яанагүй зэдэлнэ.

Эндэ ерэhэн москвичууд трамвайнууд ба автобусуудта hуужа гэр гэртээ хариhан байнад. Бэшэниинь түрэhэн город ба тосхонуудтаа ошохоор Москвагай бусад вокзалнууд тээшэ шэглэн эмхитэйгээр мордоhон байгаа. (ТАСС).

hУНГУУЛИИН КАМПАНИДА БЭЛЭДХЭЖЭ БАЙНА

Манай аймагай эрэгтэй эмэгтэй ажалшад «СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ тухай дүрим», Сталинска Конституци болон hунгуулиин кампанида зорюулагдаhан центральна газетэнүүдэй хуудаhануудта толилогдоhон түрүү бэшэгүүдые уншажа, энэ шухала материалнуудтай гүнзэгыгөөр танилсажа эхилбэ.

Партийна организацинуудай пропагандистнууд болон агитаторнууд, мүн партийна, советскэ болон комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд hунгуулиин закониие ажалшадай шудалха хэрэгтэнь халуун туhаламжа үзүүлжэ, семинар үнгэргэхэ зуураа энэ асуудалаар элидхэл ба лекцинүүдые хэжэ советскэ hунгуулиин системые ойлгуулжа байха юм.

Аймагай ажалшадай депутадуудай сельскэ ба сомонуудай Соведүүдэй хүдэлмэрилэгшэд болбол арад зонойнгоо тоо бүридхэлые нягта hайнаар абаха зуураа hунгалтада хабаадаха гражданинуудые элирүүлнэ. Соведүүдэй энэ шухала хүдэлмэриие амжалтатайгаар хэхэ хэрэгтэнь агитаторнууд халуун туhаламжа үзүүлжэ байнад.

ВКП(б)-гэй айком ба аймгүйсэдком болбол агитаторнуудые 10—10 айлда эльгээжэ, тэдэнэй агитационно хүдэлмэри хэхэдэнь зүйтэй гэжэ тоолобо. hунгуулиин закониие арад ниитэдэ ойлгуулха талаар манай олонхи агитаторнууд ехэхэн эдибхитэйгээр хүдэлмэрилжэ, нютагуудтахи партийна ба комсомольско организацинуудта ехэхэн туhаламжа үзүүлжэ байна.

Жэшээлхэдэ, ажалшадай депутадуудай Алтайн сомоной Соведэй исполкомой түрүүлэгшэ нүхэр Галсанов харьяата сомонойнгоо гурбан колхозуудые 10—10 үрхэ айлаар таhалжа, тэндэ политическо-теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй агитаторнуудые табихаhаа гадна, өөрөө гурба дахин занятн үнгэргөө. Нүхэр Галсанов болбол энэ политическэ ба гүрэн түрын удхашанартай хэрэгые имагта политическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй, эдибхитэй агитаторнуудта даалгажа үгэхэ тушаа бага бэшэ эмхидхэлэй хүдэлмэри хэбэ.

Манай аймаг соохи тосхонуудhаа эгээн ехэ болохо Шароголько сельсоведтэ аяар дүрбэн колхоз бии. Тиин, тус сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Игумнов гэгшэ бухы колхозуудаа 10—10 айлаар таhалжа, агитаторнууд ба пропагандистнуудые томилоод, «СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ дүримтэй» ажалшан арадаа танилсуулжа байхаhаа гадна. Сталинска Конституци болон hунгуулиин системэ тухай өөрөө хэдэн дахин занятин үнгэргэжэ, олон тоогой асуудалта тодо hонор харюунуудые үгэhэн байгаа. Тэрээнhээ гадна, үнөө полевой хүдэлмэри үшөө дүүрээгүй дээрэhээ, полевой станнууд ба малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хүдэлмэри дээрэ хүдэлмэрилжэ байhан колхознигуудта энэ «Дүримые» ойлгуулха угаа шухала болоно. Тиимэhээ зарим агитаторнуудые полевой стануул дээрэ томилхо ёhотойбди.

Тэрэшэлэн аймагай колхозно клубууд,уншалгын байшангууд ба улаан булангуудаар hунгуулиин кампанида зорюулагдаhан витринэ эмхидхэжэ, плаката болон лозунгнуудаар шэмэхэ угаа шухала удхашанартай байhан тула, энэ талаар партийна, советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд анхарал оролдолгоёо гаргаха үүргэтэй.

Пропагандистнууд ба агитаторнууд болбол өөhэдынгөө хүдэлмэриие гансахан hунгуулиин «Дүримые» ойлгуулгаар хизаарлаха бэшэ, харин газетэнүүд болон журналнуудта толилогдоhон бусад hонирхолтой материалнуудые hунгагшадта уншажа үгэхэнь зайлашагүй. Мүн Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөнэй ябаса тухай, энэ мүрысөөндэ илажа гараhан стахановецуудай баян дүй дүршэлнүүдые бухы эрэгтэй эмэгтэй колхознигуудта ойлгуулжа үгэхэ зуураа пропагандистнууд ба агитаторнууд бүхэн өөhэд хоорондоо мүрысэжэ, hунгуулиин закониие жэшээтэ hайнаар шудалха ёhотой.

Л. БАИРБИЛИКТУЕВ, Кударын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

Политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ

Сэлэнгын МТС-эй тракторискууд, комбайнернууд, механигууд болон бусад хүдэлмэришэд СССР-эй Верховно Соведэй hунгуулиин Үдэрые ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа, стахановецуудай тоодо багталсажа угтаха зорилготойгоор социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, үдэрэйнгөө нормонуудые үлүүлэн дүүргэжэ байнад.

«СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ тухай дүримтэй», мүн энэ асуудалда зорюулагдаhан газетэнүүдэй түрүү бэшэгүүдтэй hунгагшадые танилсуулхын тулада тракторна бригада болон комбайнова агрегадуудаар политическэ темэтэй хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэжэ, тус хөөрэлдөөндэ, бухы трактористнууд ба комбайнернууд хабаадалсаба. Мүнөө имэ темэтэй хөөрэлдөөнүүд хоёр дахин үнгэргэгдөө. Октябриин 25-да болоhон хөөрэлдөөндэ МТС-эй Центртэ ажаhуудаг 40 гаран хүдэлмэришэн хабаадалсажа, 10 гаран асуудалнуудые имагта hунгуулиин системэ тухай табижа, дэлгэрэнгы харюу абаhан байха юм.

МТС-эй партийна организаци, тэрэнэй членүүд болбол өөhэдынгөө хүдэлмэришэниие энэ тон шухала асуудалтай гүнзэгыгөөр танилсуулха тушаа гол анхаралаа табина. Октябриин 27-до партийна суглааниие нээмэлээр хэжэ, эндэ бухы пропагандистнууд болон агитаторнуудые байлгажа hунгуулиин кампанида бэлэдхэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэхэ юм.

Манай МТС-эй коллективэйхид hунгуулиин Үдэр хүртэр трактор заhабарилха түсэбөө 100 процент дүүргэхэ гэжэ тон харюусалгатай ба хүндэтэй уялгануудые бэе дээрээ даажа абаад, энэ хүдэлмэреэ эршэмтэйгээр ябуулжа байна. Агитаторнууд нүхэд Эрдынеев, Кузьмин, Буянтуев болон бусад hунгуулиин «Дүримые» ажалшан арадта ойлгуулха тушаа эдибхитэйгээр хүдэлмэрилнэ.

П. АНГАРОВ, Сэлэнгын МТС-эй парторганизациин секретарь.

„ПРАВДА" ГАЗЕТЫН ТҮРҮҮ БЭШЭГ ШУДАЛНА

ВКП(б)-гэй Кяхтын айком болбол городойнгоо агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй семинар үнгэргэжэ, тэрээн дээрэ «СССР-эй Верховно Соведэй hунгуулида бэлэдхэхэдэ агитаторнуудай зорилго тухай» асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Тус семинарта хабаадалсаhан 17 агитаторнууд «СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ тухай дүримтэй», hунгуулида зорюулагдаhан «Правда» газетын түрүү бэшэгүүдтэй танилсаба.

Партиин айкомоор зарлагдаhан сельскэ агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй семинар октябриин 27-до болохо байна. Энэ аймагай олонхи агитколлективүүдэй агитаторнууд болбол hунгуулиин «Дүримые» арад зондоо ойлгуулха хүдэлмэреэ эхилэнхэй.

ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКА

ВКП(б)-гэй АЙКОМУУД БА АЙМГҮЙСЭДКОМУУДАЙ ЗУУРШАЛГААР ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКАДА БЭШЭГДЭБЭ

ТОРИИН АЙМАГ

58. **«Авангард» колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **П. Н. Корнеев**)—8.005 пүүд тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорhоо урид, октябриин 25-да дүүргэhэн байна.

59. **Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **И. Н. Калмынин**, партийна организациинь секретарь **Д. К. Коротаев**)—7.926 пүүд таряа тушаажа, жэлэйнтээ түсэбые болзорhоо урид, октябриин 25-да дүүргэбэ.

60. **Кировэй нэрэмжэтэ колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **А. Л. Запуев**, партийна организациин секретарь **И. А. Иванов**)—6.822 пүүд таряа тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорhоо урид, октябриин 25-да дүүргэhэн байна.

61. **Калининай нэрэмжэтэ колхоз** (правлениинь түрүүлэгшэ **Д. И. Тугаринов**)—8.241 пүүд таряа тушаажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорhоо урид, октябриин 25-да бүримүhэн дүүргэбэ.

Эдэнэр Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ илаба

ВЛКСМ-эй Центральна Комитет болбол залуушуулай тракторна бригаданууд ба үндэр ургасын залуушуулай бригадануудай Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые уридшалан абтаhан мэдээгээр гаргаба. Тиин, ВЛКСМ-эй Бурят-Монгол обкомой зуушалгаар, Саянтын МТС-эй Бимба Дымбрыловай, Ехэ-Кударын МТС-эй Цырен Дамбаевай хүтэлбэрилдэг залуушуулай тракторна бригаданууд ВЛКСМ-эй ЦК-гэй гурбадахи шан абаха кандидадуудта баталагдаhан байна.

Тэрэшэлэн хоёрдохи шан абаха кандидадта—Сэлэнгын аймагай «Большевик» колхозой Бутидма Доржиевагай, гурбадахи шан абаха кандидадуудта—Хорини аймагай Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Чимитовай, Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Батодоржиевагай хүтэлбэрилдэг үндэр ургасын залуушуулай бригаданууд баталагдаа.

Иигэжэ манай республикын залуушуул Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ түрүү hууринуудай нэгые эзэлбэ.

Манай республикын hонин

Колхозой хүндэлэлэй дэбтэрhээ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай үедэ республикын бухы колхозуудта «Фронтдо манай туhаламжа» гэhэн гаршагтай Хүндэлэлэй дэбтэрнүүд бии болгогдоhон бэлэй.

Тэрэ дэбтэр соо эрхим амжалта туйлаhан түрүү колхозууд бэшэгдэдэг.

Сэлэнгын аймагай Тамчын сомоной «Социализм» колхозой хүндэлэлэй дэбтэр соо тус колхозой эрхимүүдэй эрхимүүд бэшэгдэнхэй. Тэдэнэй дунда хурьгашан Цырендулма Проптуева бии. 65 наhатай Цырендулма хүгшэн мүнөө 15 жэл соо колхозой хурьгадые хаража, хоролтогүйгөөр тэнжээн түлжүүлжэ байна.

Недондо нүхэр Проптуева 65 хурьга хүлеэн абажа, нэгыешье үхүүлэнгүйгөөр ондо оруулаа hэн. Гадна, хэды үтэлhэн болобошье hаа аяар 85 хонинай ноoho хайшалhан ба 340 литр hү хонинhоо haahан байха юм.

Комсомолецуудай туhаламжа

—Фронтдо ябаhан хүнүүдэй хүүгэдые хубсалуулха, тэдэндэ хоол хүнэhөөр туhалая,—гэжэ комсомолец Ардаев уряалба.

Правлени соо суглаhан залуушуул энэ нүхэрэйнгөө хэлэhые ойлгожо үүсхэлыень халуунаар дэмжэбэ. Ардаев өөрөө 50 түхэриг мүнгэ, 600 грамм ноoho оруулба. Тапхаева, Манзарханова, Сыренов ба бусад комсомолецууд мүнгэ, хартаабха, ноoho бэлэдхэбэ.

Түнхэнэй аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой комсомолецууд худөө ажалай хүдэлмэридэ эдибхитэйгээр хабаадалсахынгаа хажуугаар Эсэгэ ороноо хамгаалагшадай үрэ хүүгэдтэ иигэжэ туhалжа байна.

Н. АРДАЕВА.

Малшадта дулаан хубсаhа

Зэдын аймагай Котовскиин нэрэмжэтэ колхозой правлени малшадта халуун анхаралтайгаар хандана. Бухы фермын малшадта нэжээд арhан, нэжээд килограмм ноoho хубаагаа. Бухы мал адуулагшадаа дулаан дэгэлнүүдээр хангахань. Колхозой мастерскойдо оёгдоод байhан 30 паар гутал малшадта үгтөө.

Л. ТАПХАЕВ.

hайн үдэртэ зорюулжа...

Оёдолой фабрикын хүдэлмэришэд октябриин 28-дахи ойдо зорюулжа, 20 мянган түхэригэй эдэй хубсаhа оёжо наймаанда гаргаба.

Инвалидуудай эмнэлгын газар

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудай бэеэ заhажа абахадань туhалхын тулада тусхай поликлиникэ ба хододоо хүдэлжэ байха хоёр госпиталь нээгдэхэнь.

Үүлтэртэ малай 62 фермэнүүд

Энэ жэлдэ үүлтэртэ малай 62 фермэнүүд манай эндэ шэнээр эмхидхэгдэбэ. Тэндэ семментал үүлтэрэй үхэр болон үүлтэр hайнтай хони, ямаа, гахай, гэрэй шубууд үсхэгдэжэ байха юм.

Эхэнэр трактористнууд

Оньhон машина шудалhан басагадай тоо жэл бүри олошоржо байна. Мүнөө манай республика соо 1.370 басагад трактористнууд ба 245 эмэгтэй комбайнер бии.

Хүүгэдэй шэнэ гэр нээгдэхэнь

Кударын аймагай Ехэ-Кудара гэжэ тосхондо хүүгэдэй шэнэ гэр эмхидхэгдэхэ болобо. Энэ гэр 100 hууритай юм, тэрээнэйнь 25-ниинь hургуулиин наhа хүсөөгүй үхибүүдтэ зорюулагданхай.

Мүнөө бани, хубсаhа угааха газар, столово мэтэнүүдэй байха гэр байшангууд заhабарилагдажа, дулаалагдажа байна. Тус гэр ноябриин 1-hээ эхилжэ хүсэлөө орохо юм.

Ан үсхэхэ совхоз

Ингэжэ үсхэжэ байха совхоз Улан-Удэ город шадар бии болоожо байна.

Симфоническа оркестр

Бурят-Монголой Гүрэнэй филармониин дэргэдэ симфоническа оркестр ба струнна квартет шэнээр эмхидхэгдэхэ болобо. Симфоническа оркестр хадаа 45 хүнhөө бүридэхэ юм.

Энээниие эмхидхэхын тулада БМАССР-эй Совнарком 1945 оной IV квартал соо 150 мянган түхэриг hомолоо.

Хүгжэмэй тус коллективүүдэй зорилго хадаа бурят-монгол арадай дунда ородой, баруун-европейскэ, советскэ ба бурят-монголой симфоническа болон камерна хүгжэмые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ ябадал болоно.

Колхозой духовой оркестр

Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (Загастай) Сэлэнгын аймаг соо томохон колхоз юм.

Мүнөө энэ колхозой клуб тон hайнаар заhабарилагдажа байна. Үбэлэй сагта таhалгаряагүйгөөр ажаллахын тулада дулаалагдажа, сценэнь шэнэлхэгдэбэ.

Клубайнь хажуугаар гараа hаа, хүгжэмэй гоё hайхан аялгануудые дуулаха бойхат. Энэ халаа тус колхоздо түрүүшынхеэ эмхидхэгдэhэн духовой оркестр шэнэ аялганууудые hуража байна гээшэ. Энэ оркестр 12 хүнhөө бүридэнхэй. Мүнөө «Советскэ Союзай гимн» ба «Улаан зандан», «Еохор», «Самолёт» мэтын дуунуудай аялгануудые hураад байна.

Колхозуудта 280 концерт харуулагдаба

Партиин обкомой заабариин ёhоор театральна 8 ба уранhайханай самодеятельностиин 6 бригаданууд хүдөө нютагуудта эльгээгдэhэн байгаа. Тэдэнэр 20 аймагуудаар ябажа, 280 концерт харуулба.

Тэжээл бэлэдхэхэ залуушуулай бригаданууд

Зэдын аймагай комсомольско олонхи эхин организацинууд Будённын нэрэмжэтэ колхозой залуушуулhаа жэшээ абажа, малда тэжээл бэлэдхэхэ бригада, звенонуудые бии болгобо. hүүлэй үдэрнүүдтэ Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой залуушуул ба комсомолецууд 55 тонно, Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо—70 тонно «Галын Очи» колхоздо 50 тонно силос дарагдаа.

Вузуудта марксизм—ленинизмын үндэһэ һуурииие зааха тухай

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь «Б.-М. Үнэнэй» октябриин 27-ной номерто).

М. И. КАЛИНИН*).

Нэгэтэ би болбол энээн тушаа харюусалгатай ажал ябуулдаг нүхэртэй хөөрэлдэхэдөө иимэ асуудал табиһан байнаб: «Хэрбээ энэ предмедые уялгата бэшэ, факультативна болгоо хадамнай яаха юм? Үнэндөө хадаа марксизм-ленинизм гэшэмнай культурна хүн бүхэндэ эгээн һонирхолтой, тон хэрэгтэй предмет байпабшуу. Тэрэнние үндэһэ һуури болгожо угаа һонирхолтой лекцинүүдые зохёожо болохо байна. Энэ предмет тушаа лекци уншажа байһан газарта студентнүүд тэндэ ороһойбди гэжэ зүдхэжэ байха ёһотой байнабшуу». Тиихэдэмни намтай хөөрэлдэгшэ хүн болбол бодожо-бодожо, иигэжэ хэлэбэл даа: «Тиимэшье гэлэй даа, зүгөөр энэ предмет тушаа студентнүүдые үлэхөөрөө һонирхуулжа шадаха тиимэ лекторнүүдэй олоороо бии болоогүй сагта энээнние үшөө хүлеэхэ хэрэгтэй гээшэ ха (энеэлдэн). Тиигээгүй сагтаа энэ хэрэгые бүтээжэ шадахамнай бэрхэтэй. Юундэб гэхэдэ энэ талаар манайда ажал хэрэгнай һулабтар байнабшуу»

Мүнөө үедэ марксизм-ленинизмын үндэһэ һуурииие заадаг хүнүүдэй үмэнэ угаа ехэ зорилго табигданхай байһыень таанар энэ хөөрэлдөөн дээрэһээ элеэр харанат: Тэрэнэй заалтые һайжаруулха, эгээн һонирхолтой предмет болохо энээнние творческоор зааха методые шудалха ябадал болоно.

Марксизм-ленинизм гээшэ общество тухай ба тэрэнэй хүгжэлтын законууд тухай бодото наука мүн. Зүгөөр, хүн гээшэ тэрэнние ёһо дүүргэжэ газаа талаһаань шудалжа болохо байһаниинь мэдээжэ. Теэд, хайшан гээд шудалха байһаниинь шухала болоно.

Марксизм-ленинизмые шудалха гээшэ зарим талаараа математикые шудалха ябадалтай түһөөтэй байха юм. Математика хадаа эгээн абстрактна бэшэл һаа, юрэ абстрактна наука байха. Теэд тэрэнние хайшан гээд заадаг бэ? Эхин түрүүн хүнүүд болбол дүрим заабариинь шудалдаг. Тиигээд тэдэндэ хэдэн олон тодорхой, онсо практическа һургаалнуудые үгэдэг зантай. Марксизм-ленинизмые шудалха ябадал мүн лэ тиигэжэ бодото байдал дээрэһээ абтаһан тодорхой баримтанууд ба үльгэр жэшээнүүдээр батадхагдаха ёһотой.

Зарим профессорнууд, жэшээнь историин профессорнууд өөрынгөө предмедые уншажа байхадаа, нэгэ янзын лэ ушар баримтанууд ба он сагуудые миил дабтаад лэ хэлэжэ байдаг, тиихэдэ нэгэ зарьманиинь өөрынгөө лекци бүхэндэ шэнэ тоо мэдээнүүдые, шэнэ ушар баримтануудые оруулжа хэлэдэг, хуушанай байдалыеш мүнөө сагай бодото байдалтай сасуулдаг ба мүнөөнэй болон хуушанай байдалай хоорондохи илгааень харуулжа үгэдэг. Түүхэ домогые шудалха ябадалда гансал иигэжэ хандабал улад зон гээшэ энэ предмедые тон ехээр һонирхожо, гүнзэгыгөөр шудалха ушартай.

Марксизм-ленинизм болбол өөрынгөө гол шухала заабаринуудые тодорхой баримтануудаар тодорхой зорилгонуудаар саг үргэлжэ нэмээжэ заахые илангаяа ехээр эридэг байна. Марксизмын һургаалые гансахан предмет шэнгеэр шудалхань бага байнаб шуу, харин тэрээнһээ гадна, хүн гээшэ методые шудалха, тэрэнние олон ниитын ушар байдалые сэгнэхэдээ хэрэглэжэ һураха ябадал эригдэхэ байна. Энэ хадаа эгээн гол шухала болохо бээзэ. Хүн гээшэ һургаалые шудалжа, марксизмые хэды шэнээн ойлгожо шадаһан байгаашье һаа, олониитын ушарал байдалые сэгнэхэ хэрэгтэ тэрэнние хэрэглэжэ шадангүй байжа болохо. Энэ хадаа үлэмжэ орёо бэрхэ хэрэг болоно. Теэд сэхыень хэлэхэдэ, марксист гээшэ тодорхой зорилгонуудые шиидхэхэ ябадалда марксистска методые хэрэглэжэ лэ шадаха байһаараа үнэтэ дээрэ тоологдохо зэргэтэй.

Хоёр студент экзамен барихаяа ерэбэ гэлэй. Тиихэдээ нэгэ студентнь учебнигтэй тон адляар хэлээд байхадань нүлөөдэнь учебник соо бэшэгдэһэнтэй тон дүтэрхэй, удхаараа зүб аад ном соо бэшэгдэһэнтэй тон адли бэшэ харюу үгэбэ гээшэ. Тиихэдэнь би болбол энэ хоёр студентдэ ямар сэгнэлтэ үгэхэ байнабиинб? Би хадаа хоёрдохи студентын һураһан эрдэмдэнь угаа ехээр этигэхэ байгааб, тиигээд ном соо бэшэгдэһые сээжэлдэжэ хэлэһэн түрүүшынь студентһээ доошо балл хээзээшье табихагүй байгааб (зал соо хүдэлөөн болоно). Яахадаа тиигэхэ байнабши гэбэл?

Манай студентнүүд ном үзэжэ сээжэлдэһэн юумээ хэлэхэ бэшэ, мүн Плехановай хэлэһэн шэнги «оруугаа хараһан библиотекэнүүд» болоод ябаха бэшэ, харин өөһэдынгөө һанажа ябаһан юумые найруулан хэлэжэ-бэшэжэ шадаха болоһой, өөһэдынгөө ухаан бодолоор амяар-амяараа ажалаа ябуулжа шадаха болоһой гэжэ оролдохо ёһотойбди.

Үлэмжэ бэлигтэй бэрхэ студентнүүдтэ орходоо, олонхи студентнүүдэй хэлэһэн-бэшэһэн юумэнь дандаа номой янзаар хэлэгдэнхэй байдаг гэжэ дүй дүршэл намайе һургаһан байха юм. Энэнь тиимэл байха ёһотой, юундэб гэхэдэ: тэдэ бэлигтэй бэрхэ студентнүүд ойлгожо абаха ба зохёохо гэжэ оролдодог юм гэжэ би тоолохо байнаб. Тэдэнэй зохёожо байһан, тэдэнэй марксистска ухаан-бодолые өөһэдынгөө хэлээр найруулан хэлэхэ гэжэ оролдожо байһан имагта тэрэнь хадаа айхабтар үнэтэй шухала хэрэг мүн, тиимэ хадань тэдэнние тэрээн тээшэ зорюулха хэрэгтэй (альга ташалган).

Би юун дээрэһээ үндэһэлжэ хэлэнэбиб? Бидэнэр яахадаа энэнэй түлөө тэмсэнэбибди? Тэрэнэй ушар шалтагааниинь ойлгостой байнал даа: марксизмые миил үзэгөөрнь шудалһан бэшэ, тэрэнэй формулануудые гансал экзамен барихын түлөө сээжэлдэһэн хүнүүд бэшэ, харин марксистска, методые шудалһан ба тэрэнние практическа ажа-байдалда хэрэглэжэ шадаха болоһон хүнүүд манда хэрэгтэй.

Марксизм гэгшэмнай олониитын ушарал байдалда научнаар хандаха метод байнабшуу. Марксизм-ленинизмые шудалжа мэдэхэ гээшэ гүрэнэй, ажахын, культурна ажал ябуулгын бүхы һалбаринуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ шухала хэрэгтэй. Инженер хүн өөрынгөө техническэ эрдэм мэргэжэлые һайса мэдэхын хажуугаар, мүн научна социализмын теориие шудалаад байхань шухала бэшэ гээшэ аал? Тиигээд байбал тэрэ хүн алибаа юумэ бүхэндэ ушар ёһоо мэдэжэ, зүбөөр хандадаг болохо байнабшуу. Марксистска наука хадаа зарим нэгэн ушар байдалые бэшэ, харин хүн түрэлтэнэй обществын бүхэли формациие ойлгожо мэдэхэ арга боломжо олгодог байна.

Маркс болбол өөрынгөө сургаал-һургаалай үндэһэ һуури дээрэ капиталистическа обществою угаа мэргэн сэгнэлтэ үгэһэн байгаа. Хэрбээ Марксын өөрынгөө һургаалай гансахан ушар удхыень бэшээд лэ, харин капиталистическа обществодо тиимэ сэгнэлтэ үгөөгүй байгаа юм һаань, тэрэнэй теори хадаа мүнөө үедэ социальна наука дотор ээлээд байһан тэрэ үнэхөөрөө өрхим дээдэ һуурияа эзэлхэ байгаа гэжэ һанана гүт? Тиигэжэ Марксын гансал сургал-һургаал гаргажа хизаарлангүй, харин тэрэнэйнгээ үндэһэ һуури дээрэ бүхэли формациин ушар удхые дэлгээжэ харуулаад байһан хадань, марксизм-ленинизмын үндэһэ һууринуудые тайлбарилжа хэлэхэдээ профессор бүхэн мүнөө үедэ манай общество дотор боложо байһан олониитын ушар байдалнуудта али бүхы юумэндэ зохихо сэгнэлтэ үгэхэ ёһотой. Тиибэлнь тэрэнэй зааһан юумыень хүн зон һонирхохо болоно. Хэрбээ тэрэ профессор социальна ушар байдалнуудта сэгнэлтэ үгөө юм хадань, тэрэнь бүри творческо янзаар эрдэм ном зааха ябадал болоно.

Би баһал багша байһан хүм... зүгөөр нюуса кружогто марксизм зааһан байгааб. Тиигээд заримдаа ямар нэгэ юумэ тухай хөөрэжэ байхадаа, энэмни улад зондо балай ехээр ойлгогдоногүй гэжэ өөрөөшье мэдэдэг байгааб. Тиихэдэнь би болбол иимэ метод хэрэглэдэг болоо һэм гэбэл: 15 минута тухай теори үзээд, һүүлээрэнь бодото дээрэ болоһон ушар байдалые тус бүридэнь хэлсэжэ, өөһэдынгөө һанаһан юумые үнэн зүрхэнһөөн хөөрэлдэдэг байгаабди. Тиигээд байхадамнай, минии хөөрэжэ үгэһэн юумые тэдэ хүнүүд бэлээр ойлгодог болоо һэн. Теэд хэрбээ минии бүхэли час соо тэрэ гансал формула тухай хөөрэжэ һуугаа хадамни, юушье болохогүй байгаабшуу.

Нигээд байхада, занятинуудые һонирхолтой, һонор һэргэлэн болгохо, уншаһан юумые шагнагшадай һайнаар ойлгохыень тулада, али нэгэн арга олохо гээшэ пропагандистнуудта али тухай шухала байһыень таанар харанат. Илангаяа манай ВУЗ-уудай багшанар иимэ юумэ хэхэ ёһотой.

Творческо заалган гээшэ иимэ байнабшуу.

Гэбэшье, тиигэжэ зааха гээшэ угаа түбэгтэй бэрхэ байха бээзэ. юундэб гэхэдэ зохистой һайн материал шэлэжэ олохо ба бодожо үзэхын тулада лекци бүхэндэ заабол бэлдэхэ хэрэгтэй болоно. Зүгөөр тиигэжэ заахада марксизм-ленинизмын үндэһэ һууринуудые шудалжа байһан хүнүүдтэ яһала ехэ юумэ гүнзэгыгөөр ойлгуулха, энэ ойлгоһон эрдэмээрээ бодото событинуудта. бодото ушар баримтануудта сэгнэлтэ үгэжэ бүхэжүүлхэ ябадалые хангаха байна. Тиихэдэ абстрактнаар заахада тиимэ результат үгэдэггүй. предмедые хооһон хүбхай болгодог ба тэрэнние үзэжэ байһан хүнүүдэй дурыень болюулдаг байха юм. яахадааб гэхэдэ тэрэ болбол бодото ушар баримтануудые харуулһан шэмэггүй болгоно.

Марксизмын гол заабариие мэдэхэһээ байтагай, мүн алибаа бодото ушар баримтануудта хайшан гээд хандаха, марксизм-ленинизмын һургаалай талаар тэдэ бүгэдые хайшан гээд сэгнэжэ шадаха эрилтые студентнүүдтэ табиха хэрэгтэй. Хэрбээ иимэ эрилтые лекцинүүд дээрэ табижа болохогүй байгаа юм һаань, тэрэнние юушье болбол семинарнуудта үргэнөөр хэрэглэжэ болохо байнабшуу. В. И. Ленин болбол марксизмын теориин талаар улам урагшаа ябажа байхые саг үргэлжэ уряалһан байна. Нүхэр Сталин болбол теори, бодото байдал хоёр таһалашагүй юм, марксизм гээшэ холуур тойрохо ябадалые. хооһон хүбхай абстракциие тэсэдэггүй юм, харин тэрэ хадаа ажа байдалай бодото ушар баримтануудые гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ үзэһэнэй ашаар үрээр хододоо баяжадаг. улам бата бэхи болодог, хурса һайхан шэмэгтэй болодог юм гэжэ саг үргэлжэ һануулдаг байна.

Нүхэдүүд, иигээд байхадаа, минии һанахада, бидэнэр (би өөрөө хэрбээ багшашье бэшэ һаа, лекторшье бэшэ һаа, зүгөөр коммунистическа теориие баримталдаг хүн гээшэб гэжэ бэеэ тоолохоб) (альга ташалган) марксизм-ленинизм тушаа лекцинүүдые өөрынгөө революционно ба научна удхаараа өөгүй һайн байхынь тулада (революционно ба научна удхаараа гэһэн энэ хоёр эрилтые бү мартагты!) тэдэнние хүнэй шэмэжэ гоёожо шадаха байһан эгээн һайхан сэсэгүүдээр шэмэглэхын тулада али бүхы юумэ хэхэ бүтээхэ ёһотой байнабди. Теэд хэрбээ һанаашье үзэхэдэ, марксизм-ленинизмын идейнүүдһээ һайн һайхан юм гэжэ юун байха бэлэй, яахадааб гэхэдэ эдэ идейнүүд хадаа заха хизааргүй творчествын идейнүүд гээшэл! Тиигээд эндэ таанарай үмэнэ эгээн үргэн ерээдүйн түлэблэлгэнүүд пэгдэхэ байна Гэбэшье, эдэ ерээдүйн түлэблэлгэнүүд болбол айхабтар шухала хүдэлмэри хэхые зохёохы ажал хэхые уялгална. «Эндэһээ эндэ хүртэр» —гэжэ хюмһаараа тэмдэг хэжэ хүдэлмэрилхэ ябадалһаа шадаха зэргээр зайсагты.

Хүдэлмэришэн анги, таряашад ба интелигенциин ухаан бодолдо марксизм-ленинизмын идейнүүдые шадаал һаа ехээр ба гүнзэгыгөөр нэбтэрүүлжэ ойлгуулхын тулада, тугаар минии хэлэһэн тэрэ арад зоной ухаан бодолой угаа таатай зохид байлалые бултанайнгаа хүсээр хэр[illegible]тэхэ бэзэбди гэжэ һананаб.

Нүхэдүүд, би болбол таанарые эрдэм ном зааха творческо методые шудалхадаа түгэс амжалта туйлаһай гэжэ хүсэнэб. тиигэбэл таанар болбол марксизм-ленинизмын үндэһэ һуурииие манай бүхы ВУЗ-уудай программанууд соо тон һонирхолтой ба хүн зониие бэе тээшэнь татастай предмет болгохо байхат гэжэ сохом найданаб.

Манай ороной хүдэлмэришэд ба таряашад болбол советскэ засагай түлөө бии бүхы юумэе үгэхөөр бэлэн байна гээшэ. (Альга ташалган). Тиимэ хадань, манай ороной ажалшадые марксизм-ленинизмын идейнүүдээр улам ехээр баяжуулха ба, үшөө хурса һайханаар гэрэлтүүлхын тулада бии бүхы хүсэ шадалаа гаргаябди. (Альга ташалган).

*) ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Дээдэ партийна һургуулиин һурагшадай суглаан дээрэ хэлэһэн үгэ. («Партийна байгуулалта» гэжэ журналһаа оршуулагдаба).

Партийна ажабайдал

Закаменай аймагай парторганизациин зарим нэгэн дутуу дунданууд

Тус аймагай партийна организаци болбол ВКП(б)-гэй обкомой XIX ба XX пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые үдэр бүриингөө хүдэлмэри дээрэ гарай хүтэлбэри болгожо, ажахын ба политическэ удхашанартай кампанинуудые саг болзор соонь дүүргэхэ тушаа нилээдгүй ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэһэн байха юм. Аймагай колхозууд малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые адуу мориднһоон бэшээрэнь үлүүлэн дүүргэжэ шадаа.

Тиибэ яһалашье энэ партийна организаци, ВКП(б)-гэй айком түрүүтэй дээрэ дурсагдаһан шиидхэбэринүүдые хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Байгша оной октябриин 1-эй мэдээгээр. эбэртэ мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые—8 колхоз, хони ямаа үсхэбэрилхэ түсэбые —7 колхоз. адуу моридые үсхэбэрилхэ түсэбөө—19 колхоз үшөө дүүргээдүй байна Адуу моридые үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые аймагай бүхы колхозууд дүүргэжэ шадаагүй байһан зандаа.

Аймагай томохон колхозуудай нэгэндэ тоологдодог «Боевик» гэжэ хүдөө ажалай артель малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые эбэртэ малаар—99,3 процент. адуу моридоор—92 процент. хони ямаадаар —88,8 процент дүүргэө. «Улаан-Октябрь» колхоз эбэртэ мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые арайхан гэжэ 88 процент дүүргэбэшье һаа хони ямаа болон адуу мори үсхэбэрилхэ түсэбөө холо дүүргээгүй байха юм. Иимэ гээгдэнги байдалтай колхозууд тус аймаг соо олон бии. Теэд. ВКП(б)-гэй айком. аймгүйсэдком ба АЗО болбол малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ талаар иигэжэ ехээр гээгдэжэ ябаһан колхозуудай хүдэлмэриие шалгажа үзөөд. энэ байдалые усадхаха талаар ямаршье хэмжээ-ябуулгануудые абаагүй байхань угаа гайхалтай.

Адууһа малые хороогшодтой шангаар тэмсэхэ гэһэн ВКП(б)-гэй обкомой бюрогой шиидхэбэриие һайса мэдэжэ байбашье һаа, эндэхи зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд аймагай газарай таһагай зүгһөө зүбшөөрэлгүйгөөр адууһа малаа газаа тээшэнь худалдаха, колхозойнгоо доторой хэрэглэлдэ ехээр гаргашалһан баримтанууд бии. Жэшээнь. «Улаан-Батор» колхоз малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргээгүй байһан мүртөө, тус колхозой түрүүлэгшэ правлениин ба хамтын суглаанай зүбшөөрэлгүйгөөр 10 толгой эбэртэ мал, 34 толгой хони ямаа газаа гээшэнь худалдаһан байна.

Эхэ малые ороондо оруулха тушаа парти ба правительствын заабариие олонхи колхозуудай правлени, партийна эхин организаци. мүн ВКП(б)-гэй айком тон хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Октябриин 1-эй мэдээгээр, эбэртэ малайнь — 80 процент, хони ямаалайнь—80,4 процент болон гүүдэйнь 91,4 процент ороондо оруулагдаа. Үлэгшэнэй сомоной Калининай нэрэмжэтэ. Цакирай сомоной «Улаан-батор» ба «Боевик» колхозууд намарай сагта хони ямаалаа ороондо оруулха хүдэлмэриие тоогоогүй байһан хээрэһээнь. энэ хүдэлмэриие унагаахын түйлда хүргэбэ. Зүгөөр партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэд тус колхозуудта ерэжэ. энэ байдалые усадхаха талаар юушье хэнэгүй.

Колхозно партийна эхин организацинууд ба ВКП(б)-гэй айком түрүүтэйгээр герасимовска хүдэлөөниие үргэдхэхэ тушаа горьтой хүдэлмэри хээгүй байна. Тиимэһээ олонхи колхозуудта байгуулагдаһан герасимовска звенонууд хүдэлмэрөө орхижо эндэ хүдэлмэрилдэг баян дүй дүршэлтэй хүнүүд ондоо хүдэлмэридэ эльгээгдэбэ. Теэд. энэ асуудалые һайжаруулха тухай ВКП(б)-гэй айкомой бюро дээрэ асуудал нэгэшье зүбшэгдэн хэлсэгдээгүй байхань саашадаа, тэсэмээр бэшэ болоно Малажал дээрэ хүдэлмэрилдэг колхознигуудай дунда партийно-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа нэгэшье асуудал үнгэрэгшэ 10 һарын туршада бюрогой заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, энэ талаар дэлгэрэнгы заабари партийна эхин организацинуудта үгтөөгүй байха юм

Жэшээлхэдэ, Калининай нэрэмжэтэ, «Майн 1», «Боевик», «Улаан-батор» болон бусад колхозуудай малажалай фермэнүүд дээрэ хүдэлмэрилдэг колхозниггууд хэзээ заяанай агитаторнуудые хараагүй байхаһаа гадна, газетэ ба журналнуудые үнип холын абаагүй байнад. Тэрэшэлэн социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хүдэлмэри формальнаар хэгдэнэ гэхэдэ алдуу болохогүй. Юундэб гэхэдэ, мүрысөөнэй ябаса болон дүнгые суглаанууд гү, али зүблөөнүүд дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, Хүндэлэлэй доскада бэшэхэ ба үнэтэ шан мүрысөөндэ түрүүлэгшэдтэ үгэхэ гэхэ мэтын эмхидхэлэй хүдэлмэри хэгдэнэгүй.

ВКП(б)-гэй айком ба олонхи колхозуудай партийна эхин организацинууд малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэхэ хүдэлмэриие хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ. «Боевик». «Улаан-батор», «Майн 1», Калининай нэрэмжэтэ болон бусад колхозуудай адууһа малай байрануудые бүримүһэн заһабарилагдаагүй байхаһаа байтагай, үбэлэй үедэ малаа бэлшээхэ участогаа үшөө мүнөө хүртэр таһалаадүй байһан зандаа. Зүгөөр. адууһа малдаа элбэг дэлбэг хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэһэншье мүртөө, тэжээлэй баланс тоодо һононоор зохёоһон колхозууд тон үсөөн.

Дээрэ хэлэгдэһэн баримтануудһаа харахада тус аймагай партийна организаци, ВКП(б)-гэй айком түрүүтэйгээр партиин обкомой XIX ба XX пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна гэжэ тобшолол хэхэдэ заахашье алдуу болохогүй. Тэрээнһээ гадна, партиин айкомой таһагууд малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэлтэ болгохо хэрэгтэнь колхозуудта, тэрэнэй парторганизацинуудта үдэр бүри туһаламжа хүргэхөөр өөһэдынгөө таһагуудай хүдэлмэринүүдые шэнэдхэн табижа шадаагүй байнад. ВКП(б)-гэй айкомой секретарьнууд болон таһагуудые даагшад ажахын хүдэлмэринүүд дээрэ туйлаһан зарим нэгэн амжалтануудаараа һанаагаа амарһан мэтэ, партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэринүүдые һайжаруулха тушаа анхаралаа табижа. колхозно парторганизацинуудта горьтой туһаламжа үзүүлнэгүй гэхэдэ үлүү юумэ болохогүй байна.

Эндэхи партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта али нэгэн ажахын удхашанартай кампанинуудые үнгэргэхөөр ерэхэдээ, гансахан лэ колхозой правлениин заседани дээрэ энэ асуудалые табяад, партийна организациие мартадаг байхань саашадаа зааханшье тэсэмээр бэшэ. Залуу коммунистнуудые политическээр хүмүүжүүлхэ тушаа партиин айком анхарал оролдолгоёо багаар табина.

Мүнөө тус аймагай партийна организацида 118 партиин-кандидадууд тоологдоно. Теэд. тэдэнэрэй 39 хүниинь партида орохо болзороо алдажархёод ябаха юм. Ушар иимэһээ ВКП(б)-гэй айком ба бүхы аймагай партийна организаци болбол дээрэ дурсагдаһан ехэхэн алдуу андуунуудтаа ойрын үдэртэ усадхаха тушаа партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр хэхэ үүргэтэй.

Тиибэл Закаменай аймаг республика соогоо түрүү һуури эзэлһэн аймагуудай тоодо багтахань лабтай.

Г. ОДОЕВ.

ОКТЯБРИИН УРДА ТЭЭХИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨН

Энэ колхозойхид социалистическэ уялгаяа дүүргэнэ

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа хүндэтэйгөөр дүүргэжэ байһан колхоз, мүн колхозниггуудай тоо үдэр ерэхэ бүри олоршоржо байна. Колхозуудай малай үбэлжэлгэдэ бэлэн болоһон тухай хүдэлмэриие шалгаха ба тушаажа абаха гүрэнэй комисси аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр П. К. Халтанов түрүүтэйгөөр һаяхан Загастайн сомоной (Сэлэнгэ) Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артелиин малай үбэлжэлгэдэ хэрзэргээр бэлэдхэһэнние шалгажа үзэбэ.

Тус колхозойхид малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые адуу моридоор—107,7 процент, эбэртэ малаар—109,4 процент, хони ямаадаар—121,4 процент дүүргэһэн байгаа. Мүн тэрэшэлэн малай үбэлжэлгые һайнаар эмхидхэхэ тушаа бага бэшэ хүдэлмэри хэһэн байнад. Түбхын түрүүндэ, эндэхи барилгын бригадын шэн зоригто ажалые тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Барилгын бригадын бригадир нүхэр Бадмадоржиев гэгшэ правлениин түрүүлэгшые малажалаар орлогшо нүхэр Сосоровтой хамта өөрынгөө бригадын гэшүүдэй ажал хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ, тэдэнэй дунда социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр эрхилжэ шадаһанайнгаа ашаар малай үбэлжэхэ хото хорёо саг болзор соонь, эрхим һайн шанартайгаар заһабарилжа дүүргэбэ.

Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой малшад адууһа малдаа үбэлэй үедэ, элбэг дэлбэг хүрэмөөр үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ шадаа. ОТФ-е даагша нүхэр П. Д. Пайданова, барилгын бригадын член нүхэр О. Бадмаев болон бусад малай үбэлжэлгын хүдэлмэри дээрэ ябахадаа үдэр бүри шахуу даалгабарита нормоёо 115—125 процент хүртэр дүүргэжэ. ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлабад.

Тэрэшэлэн Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд малай үбэлжэлгэдэ жэшээтэ һайнаар бэлдэбэ. МТФ-е даагша нүхэр Очирова гэгшэ өөрынгөө малшадтай хамта «Тохой» гэжэ нютагта 100 толгой тугал ба 113 эбэртэ малай үбэлжэхэ байра заһабарилжа дүүргээд, сагаалахаһаа байтагай сонхонуудтань хоёр дабхар шэл һуулгажа, сэбэр дулаан болгоо. Мүнөө эндэхи малшад үбһэ тэжээл нэмэжэ бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа ябана, Молоно дархан нүхэр Д. Цыдыповэй хүтэлбэри доро эндэхи малшад 4 үдэрэй туршада 37 толгой унагадай үбэлжэхэ байра хэһэн байха юм.

Адууһа малаа сахалан ба дулаан үбэлжэлгөөр хангахын тулада тус колхозой малшадай дунда социалистическэ мүрысөөнэй долгин үдэрһөө үдэр бүри үргэдэнэ.

П. АНГАРОВ.

Мүрысөөндэ илаба

Республикын хэлхеэ холбооной Управлениин коллективүүдэй социалистическэ мүрысөөнэй дүнгые һаяхан БМАССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет хаража үзөөд, гурбадахи квартал соо Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ Прибайкальска аймагай хэлхеэ холбоошод илажа гараба гэжэ тоолобо. Тус коллективэйхид гурбадахи квартал соо гүрэндөө мүнгэн олзо оруулха түсэбөө 135,4 процент дүүргээд, аймаг соогоо хэлхеэ холбооной хүдэлмэриин шанарые нилээдгүй һайжаруулжа шадаһан байгаа.

Тиимэһээ БМАССР-эй Совнарком болбол тус коллективтэ (начальнигынь нүхэр Турлаев) БМАССР-эй СНК-гэй дамжуулгын Улаан туг болон 5.000 түхэриг мүнгэн шан үгэхэ гэжэ шиидхэбэ.

Тэрэшэлэн Ториин ба Кабанскын аймагуудай хэлхеэ холбоошод Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөн соогуур өөһэдынгөө хүдэлмэриие нилээдгүй һайжаруулжа шадаһанайнгаа ашаар дамжуулгын Улаан туг абаха кандидадууд болгогдобо. Тиихэтэй хамта БМАССР-эй Совнарком болбол Байкало-Кударын, Зэдын, Заиграйн, Түнхэнэй аймагуудай хэлхеэ холбоошодой хүдэлмэринүүдые хангалтагүй дээрэ тоолохо зуураа тус аймагуудай гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ аймагайнгаа хэлхеэ холбооной хүдэлмэринүүдые һайжаруулха тушаа эрид шууд хэмжээ-ябуулганууды абаха. энээнние дүүргэхэ хэрэгтэнь тэдэнэртэ халуун туһаламжа үзүүлхэ гэжэ дурадхаба.

МАРШАЛ ЧОЙБАЛСАН ХИТАД РЕСПУБЛИКЫН ТҮЛӨӨЛЭГШЭ ЛИ ФА-ЧЖАНИИЕ ХҮНДЭЛЖЭ ОБЕД ТҮХЕЭРЭБЭ

УЛАН-БАТОР, октябриин 24. (ТАСС). Маршал Чойбалсан болбол Монгол Арад Республика дотор плебисцит болоходонь ажаглан харахын түлөө ерэһэн Хитадай национальна правительствын түлөөлэгшэ Ли Фа-чжаниие хүндэлжэ, үсэгэлдэр обед түхеэрэһэн байна. Тэрэ обед дээрэ Ли Фа-чжан болон тэрээнтэй хамта ябалсаһан хүнүүд, Монгол-Арад Республикын Бага Хуралай Президиумэй түрүүлэгшэ Бумацендэ. МНР дотор һуугаа СССР-эй онсо томилгото ба бүрин эрхэтэй элшэн түлөөлэгшэ нүхэр Иванов. МНР-эй правительствын членүүд болон Монголой наука, искусство болон литературын ажал ябуулагшад байлсаба.

Энэ обед хани һайн оршон байдалда үнгэрбэ. Обед болоһоной һүүлээр айлшадта зорюулжа Монгол Арад Республикын искусствын хүдэлмэрилэгшэд концерт харуулһан байна.

ЧЕХОСЛОВАКИИН СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА ПАРТИИН СЪЕЗД БОЛОО

ПРАГА, октябриин 25. (ТАСС). Мэнэ һаяхан Прагада Чехословакиин социал-демократическа партиин съезд боложо дүүрэбэ. Тус съездын хүдэлмэридэ 1.028 делегат болон 503 айлшад. тэдэнэй дунда хилын саанаһаа 16 хүн хабаадалсаһан байна.

Съезд болбол партиин хүтэлбэриие һунгаһан байгаа. Партиин шэнээр һунгагдаһан Центральна Гүйсэдхэхэ Комитет 49 членүүд болон мүн тэды шэнээн кандидадуудые оруулһан составтай байна. Гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшээр премьер-министр Зденек Фирлингер гэгшэ һунгагдаа. Тэрэнэй орлогшонор хадаа министр Лаушман. депутат Юнгвиртова болон депутат Тимеш гэгшэд болоно.

Энэ съезд хадаа социал-демократическа партиие «Чехословацка Социальна Демократиин» парти гэжэ шэнэ нэрэ үгэхөөр тогтооһон байна.

ИРАНАЙ ШЭНЭ ПРЕМЬЕР-МИНИСТР

ТЕГЕРАН, октябриин 25. (ТАСС). Үсэгэлдэр үдэшэлэн меджлисэй хаамал заседани дээрэ премьер-министрын тушаалда Хакими гэгшые һунгаха гэһэн дурадхалые нюуса голосованяар баталжа абаһан байна.

КВИСЛИНГ СААЗАЛАГДАА

ОСЛО, октябриин 24. (ТАСС). Үсэгэлдэр Норвегиин король Хакон гэгшэ үршөөл хайра гүйһан Квислингын гүйлтаһаа арсаба. Мүнөө үглөөгүүр Квислинг болбол Осло шадар Акерсхус гэдэг далайн хэрэм соо буудагдан алагдаба гэнэ.

ГАДААДЫН ҺОНИНУУД

◆ Зарим норвежскэ фирмэнүүдэй Испанитай дахяад худалдаа-наймаа хэдэг болоожо байһан тухай мэдээсэл гараһан дээрэһээ. Норвегиин хэдэн олон предприятинуудай профсоюзууд болон хүдэлмэришэд хадаа франкистска Испанитай худалдаа-наймаа хэхэ ябадалые буруушааһан резолюци баталжа абаба.

◆ «Нью-Йорк Таймс» гэжэ газетэ болбол Чилиин томо томо хадын ажаүйлэдбэриин болон бусад нэгэдэлнүүдэй хүдэлмэришэд болбол Чили хадаа Аргентинатэй харилсаагүй болохо ёһотой һэн гэжэ эрибэ. Цементнэ заводуудай хүдэлмэришэд хадаа Аргентина доторхи байдалай элиржээгүй сагта аргентинскэ пароходууд дээрэ шулуун нүүрһэ ашахагүйбди гэжэ арсаһан байна.

◆ Белградска радиогой мэдээсэлэй ёһоор, октябриин 18-да Сушак (Югослави) гэжэ городто граждануудай суглаан болоожо, тэрээн дээрэ Советскэ Союзтай культурна холбоо барисаатай болохо общество бии болгохо гэһэн шиидхэбэри гаргаһан байгаа. Тэрэ зорилгоор эмхидхэлэй комитет һунгагдаһан байха юм.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАНОВ

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1.80. зам. ответ. редактора—7.89. ответ. секретаря—3.23. отделов: партийной жизни и промышленности—7.89. сельского хозяйства—6.03. писем и переводов—6.03 (2 зв); объявлений—2.64 (2 зв.).

Я—00472. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500.